

Datum
20150527

Näringslivs- och utvecklingsavdelningen
Lena Håkansson

Vår beteckning
Dnr 2015/212

Er beteckning
N2015/2989/HL

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 35 Stockholm

Remissvar "Service i glesbygd" SOU 2015:35

Bergs kommun har tagit del av betänkandet SOU 2015:35 Service i glesbygd.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 23 januari 2014 att tillsätta en utredning om "Stöd till kommersiell service i särskilt utsatta glesbygdsområden".

Betänkandet är nu klart och föreslår bl a att:

- Att Tillväxtverket får i uppdrag att upprätta förordningar till stöd till glesbygdsbutiker. Förslaget är att livsmedelsbutiker med omsättning mellan 2-11 miljoner ska kunna få ett årligt driftsbidrag på upp till 300.000 kr/år. Mindre servicebutiker ska kunna få upp till 100.000 kr/år. Avståndet till närmaste butik ska vara 15 km.
- Betänkandet tar även upp viktig service som drivmedel, post- och apoteksservice samt betaltjänster.
- I förslaget till förordning kan stöd endast lämnas om kommunen har planerat varuförsörjningen på ett sådant sätt att behovet av stöd kan bedömas.

Bergs kommun

Vår kommun är till arealen väldigt omfattande och samtidigt gles befolkad. Ytan är 6.145 kvm. Enligt SCBs tätortsgrad så har Bergs kommun den lägsta tätortsgraden i hela Sverige, tätortsgraden för Berg är 31% vilket innebär att 69% av befolkningen bor utanför tätort. Befolkningen är 7.100 och bor i någon av de 123 bebodda byar som finns här. Befolkningskoncentrationen borde vara lägst i landet eftersom Bergs kommun har minst andel invånare i tätort. Ingen tätort har över 3.000 invånare.

Idag finns det sju livsmedelsbutiker i Bergs kommun och invånarna är utspridda över hela kommunen. Stor-Stockholm (26 kommuner) har en yta motsvarande Bergs kommun. Med bara sju platser med livsmedelsförsäljning i hela Stor-Stockholm går det att få en bild av den service som finns i Bergs kommun idag. Samtliga butiksorter är

Datum

enbutiksorter med hög sårbarhet och hela kommunen har låg eller mycket låg tillgänglighet.

Den kommunala planen är enkel: samtliga livsmedelsbutiker måste finnas kvar för att klara varuförsörjningen till invånarna. Bergs kommun instämmer med utredningens konstaterande att "en ytterligare utglesning inte är acceptabel" och "Att upprätthålla servicen på åtminstone dagens nivå är nödvändigt för att ge förutsättningar för andra insatser inom den regionala tillväxtpolitiken." I kommunen finns idag områden med låg tillgänglighet och i dessa områden är det gynnsamt om en ny butik har möjlighet att öppna.

De kartor som används i utredningen för att visa på tillgänglighet mm utgår från att varje invånare har bil och körkort. Kollektivtrafiken är minimal på de flesta platser och är i första hand anpassad till skolbarn och pendlare. Det kan innebära en tur i vardera riktningen per dag eller kanske möjlighet till beställningstrafik. I fd Rikstrafikens underlag framgår att Bergs kommun har bland landets lägsta tillgång till allmänna transporter.

Den utspridda befolkningen tillsammans med den stora arealen gör att tillgången till service är en stor utmaning för både kommunen och de företag som bedriver service. Bergs kommuns näringslivskontor har kontakt med de livsmedelsbutiker som finns kvar och vet att det är svårt att bedriva handel med en liten befolkning. Handlarna är positiva till det stöd som föreslås i utredningen och anser att det har stor betydelse för en fortsatt överlevnad.


Yttrande

Bergs kommun ställer sig positiv till betänkandet "Service i glesbygd" och ser fram emot att beslut verkställs så snart som möjligt.

Synpunkter på förslag till förordning:

- Ett årligt beslut borde vara kopplat till en flerårig tilldelning om butiken uppfyller villkoren. Det är svårt att planera en verksamhet för bara ett år i taget.
- Det årliga beslutet måste fattas i god tid (t ex 3-6 månader) före det startar. Givetvis under förutsättning att butiken lämnat in ansökan i god tid.
- Tillgången till medel måste garantera att de mest utsatta får bidrag varje år
- Att sårbarheten beaktas och inte bara dagens tillgänglighet.
- Att de statliga bolagen tar ett större ansvar för att glesbygdsbutiker ska ha möjlighet att erbjuda service åt de statliga bolagen.

I kartorna som används i utredningen ingår en butik som numera är nedlagd, det är butiken i Hackås som ligger två mil norr om centralorten Svenstavik.



Therese Zetterman
Kommunalråd



Lena Håkansson
Näringslivsutvecklare